

D A G E N .

109
Tirsdag
22. Januar.

37. Aarg.
1839, Nr. 19.

Redigeret af N. E. Boye. Udgivet og forlagt af N. E. Klostet.
Forsendes, ifølge hgl. allernaadigst Tilladelse, med Posten i Danmark og Hertugdømmerne.

Z. t. N. 58391237. — 1.

Kjøbenhavn, 22. Januar.

Thorvaldsens Museum.

Længe har dette været Gienstand for en overspændt Idee i den Committee som har paataget sig Indsamlingen af frivillige Bidrag til en Bygning for Konstsamlingen. Thorvaldsen kommer, Begejstringen for ham og hans Værker møder ham og vedligeholder Spændingen; den store Kunstner selv anviser et Tilskud til Beløb det Halve af Landets frivillige Bidrag, hvorved circa 100,000 Rbd. staae til Raadighed; men da denne Sum ikke kan være tilstrækkelig til Opførelsen af en Bygning for Museet, hvilken ifølge Forslag fra en Deel af Committeeen fordreder circa 300,000 Rbd., tilbyder Kongen i sin høimodige Tilsvielighed at understøtte Sagen, en Afdeeling af Slottets Bygning, der, som affondret fra Slottets øvrige Bygninger, kan fritbeliggende udgjøre et eget selvstændigt Thorvaldsens Museum, og anviser derhos en Sum til Hjælp for Indretningen dertil af 16,000 Rbd., hvilken i Forbindelse med Bygningens Værdie — naar Hensyn tages til saadant Anlæg fra Grunden — kan anslaaes til circa 100,000 Rbd. Thorvaldsen paafiktioner med Taknemmelighed Kongens hæderlige Gave, hvorved Uvissheden om Museets Beliggenhed endelig hæves, og erkjender dette Udfald af Sagen i enhver Henseende tilfredsstillende — erkjender Beliggenheden fordelagtig, Bygningen velstillet og tilstrækkelig til hans for Museet bestemte Konstsamling — erkjender det væsentlige Fortrin ved den kongelige Gave, at de ældre solide Bygninger som omfatte Bygningen, vil fritage for den Sigtelighed, som nyopførte Mure ved al nyt Anlæg vilde medføre, og at saaledes Museet kan ordnes efter hans egen Anvisning i muligst kort Tid, hvorved han selv under sin Nærværelse vil kunne bestemme Indretningen og anordne Konstsamlingen i det fordelagtigste Lys og passende distribueret efter sin Overbeviisning om det Rette.

Det er derfor paafaldende, at en afvigende Anskuelse om Fortrinet af denne ældre solide Bygningens Anvendelse til Museet vil søge at gjøre sig gjældende i Committeeen. Thorvaldsen maa vel selv bedst vide, hvad Plads der udfordres til hans Konstsamling, maa rettest kunne bestemme dens Forbindelse og Stilling. — **Sau**, indseer at visse kolossale Værker udførte fritstaaende under aaben Himmel eller med specielt Hensyn til Localitet, ikke egne sig til i Afstøbning at optages i et Museum, som derved fordreder en uhensigtsmæssig Udstrækning og vilde lede til overdrevne Beføstninger. — **Hans** Nærværelse under Museets Udviikling gjør al vidtøstlig Discussion af en Committee overflødig, og at denne træder tilside, naar den store Kunstner selv kan styre Værket, maa Enhver med Længsel ønske i Forventning af den dobbelte Nydelse:

ved Konstsamlingens eget høie Værd og ved dens fortrinligste Anordning i Localrum.

Malling,
Stadsbygmester.

Den i de sidste Uger, angaaende Opførelsen af Thorvaldsens Museum reiste Uvis, erindrer om Goethe:

„Guch, nicht Ihm hguet Ihr Monumente.“

— Til den theologiske Embedsexamens mundtlige Deel i Januar Maaned indfillede sig 18 Studiosi Theologiae, af hvilke 9 erholdt Charakteren *Laudabilis*, 5 *Haud illaudabilis* og 4 *Non contentendus*.

— Ifølge Bestemmelse fra Generaltoldkammeret om, hvad Forsatning Ribe skulde have ved den fra 1ste Januar d. N. i Kraft trædende ny Soldanordning, er Staden dog for største Deelen blevet begunstiget med højsteenske Friheder. Det var en behagelig Efterretning for Mange, da flere Ribsmænd havde fast besluttet, saafremt den indtil 1829 eksisterende Soldforsatning igjen skulde have traadt i Kraft, da at forlade Byen. (Aarb. Av.)

— Til den i Horsens Avis indrykkede Klage (see „Dagen“, Onsd. 16de d. M., 1ste S. 3die Sp.) over „et Udfald“ ved Valgforhandlingen paa Raadhuset, fører Veile Avis følgende nærmere Oplysning over Udtrykket: Udfald: Hr. Larsen taler om et „Udfald“; det lader da til at være sandt, hvad Rejsende fortalte, at der ved Valgforhandlingen i Horsens var forefaldet Optrin af en meget delicat Natur.

— Ugger Canal har i Aaret 1838, siden Garten begyndte, skændt Løbet har været Forandringer underkastet, dog altid været seilbar. Dybden ved Indseilingen fra Havet har varieret fra $5\frac{1}{2}$ til $7\frac{1}{2}$ Fod, og paa Fiordgrunden fra $5\frac{1}{4}$ til $6\frac{1}{2}$ Fod. Efter Interims-Tart af 20de Novbr. 1838 ere Lødspengene for Skibe over 6 Commercialsester nedsatte $\frac{1}{4}$ Deel, og ved tiltagende Skibsfart kan større Nedsættelse i Tarten forventes. Til Formand for Lødsriet er fra indværende Aars Begyndelse ansat Peder Christensen af Romm, istedetfor Christen Nielsen d. Eld. Fra Marts Maanedes Begyndelse finder følgende Forandring i Signalfseringen Sted: 1) En sort Kugle, heiset paa Toppen af Flagstangen, betyder, at Skibet formedelst Storm og Uveir eller fordi der er lavere Vand end 4 Fod, ikke kan blive indløst fra Havet. 2) Paa Flagstangen skal være en Raa til at heise med 5 sorte Bræder til at falde ned, hvilke skulde være $\frac{1}{2}$ Alen i Bredden og $1\frac{1}{2}$ Alen i Længden. Naar 1 Bræt nedlades, betyder det, at der er 4 Fod Vand paa det Sted i Løbet, hvor der er grundest. 2 Bræder betegne 5 Fods, 3 Bræder 6 Fods, 4 Bræder 7 Fods og 5 Bræder 8 Fods Dybde. I paakommende Ulykkestilfælde er en ved Udkigshuset beliggende Redningsbaad bleven anskaffet. (Istid Av.)

— I Tirsdags i forrige Uge, i det haarde Veir, indtraf det sørgelige Tilfælde, at fire Smaa børn, der skulde i Skolen, frøs ihjel paa Veien imellem Kolding og Bjuv. De stakkels Smaa vare krasne i Ly ved et Dige, hvor man efter lang Søgning omsider fandt dem i en faldende Stilling.

— I Ribe Avis findes følgende: „Efter en Skrivelse fra Kolding til Stiftets Øvrighed, om at faae et Par duelige Mænd til at forfatte et Overflag over en Reparation paa en Præstegaard, er her fra Ribe bleven sendt en Lømmester og en — Giørtler. Skjøndt denne sidste, hvis Profession jo er Bygningsvæsenet uvedkommende, hverken har aflagt Prøve eller paa anden lobbesalet Naade beviist sin Kyndighed enten i Bygningskunsten i Almindelighed eller nogen dertil hørende Hovedsag i Særdeleshed, er han dog oftere bleven antaget til for en daglig Løn at føre Opsynet ved Opførelsen eller Istandsættelsen af offentlige Bygninger, hvorved han flere Gange tydeligen har lagt for Dagen, at han ikke forstaaer sig

paa det Væsentlige i Bygningsvæsenet og altsaa ikke er en saadan Post voksen. Han har altsaa ikke alene ingen Gavn kunnet gjøre for den modtagne Løn; men han har endogsaa skadet, idet baade Mestere og Folk ere bleve forsinkede i deres Arbeide ved at maatte besvare hans idelige Spørgsmaal og giendrive hans mange ukyndige Indvendinger, saa at han altsaa i dobbelt Henseende har skadet det Offentlige, hvis Raskser man jo siger skulde være i en maadelig Forsatning.

Undertegnede haabe, at en kyndig Mand vilde vise os den Tjeneste i et af de offentlige Blade at sige os sin Mening om, hvorvidt det er losligt, at bemeldte Giørtler eller Andre, som ikke have aflagt Prøve paa deres Duelighed, udnævnes og ansættes til at føre Opsyn med Arbeidet ved offentlige Bygninger, eller om vi, i det Tilfælde, at bemeldte eller en lignende Person i Fremtiden maatte erholde en saadan Ansættelse, burde henvende os til det kongl. danske Cancellie med Klage over en sig formeentlig urigtig Fremgangsmaade. — Ribe, den 15de Januar 1839.

— P. Ussing, Snedkermester. Chr. Wong, Muurmester. L. Sørensen, Muurmester. N. Johansen, Muurmester. J. Hansen, Muurmester. E. Petersen, Snedkermester. J. Grøstved, Snedkermester. N. Dugen, Lømmester og Møllebygger.

Ringbøbing, 11. Jan. (Efter en officiel Meddelelse.) Mandagen den 7de d. M. reiste sig her en heftig Storm, som den paafølgende Nat mere og mere tiltog, og næsten uafbrudt vedvarede til Onsdag Aften den 9de. Havet steg til en betydelig Høide. I det Høie kan man antage, at der i den sydlige Deel af Amtet ikke er skeet saa megen Skade som ved Stormfloden i Aaret 1835, men i Amtets nordlige Deel, og navnlig langs med Limfjorden turde Ødelæggelsen være langt betydeligere end i bemeldte Aar. — Fra Nymindegab til Nissumfiord vides der ikke nogen Skade at være skeet, undtagen at Havet har skyllet over Klitten og derved vel for en Deel beskadiget Plantningerne til Sandflugtens Dæmpning; endvidere er noget Ugermark overskyllet med Sand og Grus; dog har Søen ikke egentlig giennembrudt Klitbanterne. Paa denne Strækning er isvrigt, saavidt hidtil bekiendt, hverken Bygninger ødelagte eller Mennesker omkomne; kun skal i Verdersøe Sogn nogle Steder tildeels være satte under Vand.

Norden for Nissumfiorden maa man derimod efter de hidtil modtagne Efterretninger antage, at Vandet har staaet meget høiere. Havet skal saaledes paa flere Steder og navnlig ved Ferringwinde være gaaet over i Ferringfiord. Harbøser Sogn har hidtil været saa aldeles affkåret fra al Communication med den øvrige Deel af Landet, at der mangler alle Efterretninger derfra, dog har man ikke fra Røbo-Sognene bemærket, at nogen Gaard eller Huus der er forsvunden. I Lørring Sogn siges 8 Mennesker at være omkomne og flere Familier at være bleve huusvilde. I Lemvig rasede Stormen stærkest Natten mellem den 7de og 8de mellem Kl. 2 og 4. Husene langs med Fjorden og i de Gader, der stode til den, ere meer eller mindre beskadigede. En stor Deel af Indbyggerne have maattet søge ud paa Landet. Det nye Fattighuus blev ubeboeligt og Lemmerne maatte afhentes derfra i Baade. Ladepladsen Struer blev og for største Deelen sat under Vand, saa at mange Bygninger ere sammenstyrtede og mange Familier ere